

หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน

คณิตศาสตร์

เล่ม ๒

ชั้นประถมศึกษาปีที่

ตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐)

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

๓

๑๑๓.-

หนังสือเรียน

รายวิชาพื้นฐาน

คณิตศาสตร์

ชั้น

ประถมศึกษาปีที่ ๓ เล่ม ๒

ตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐)

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

จัดทำโดย

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ

จัดทำเป็นฉบับ e-book ครั้งที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๖

มีลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติ

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) ได้จัดทำหนังสือเรียนฉบับ e-book นี้ขึ้น โดยมีเนื้อหาเช่นเดียวกับหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษา ปีที่ ๓ เล่ม ๒ ฉบับสิ่งพิมพ์ที่จัดทำตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้ คณิตศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ทุกประการ เพื่อให้นักเรียน ครู ผู้ปกครอง นักวิชาการ และ ผู้สนใจทั่วไป เข้าถึงได้ง่าย และสะดวกรวดเร็ว รวมทั้งสามารถเลือกใช้ตามความเหมาะสมกับจุดประสงค์ต่าง ๆ ทั้งนี้ สสวท. ขอสงวนสิทธิ์ในหนังสือเรียนฉบับ e-book นี้ ตามกฎหมายลิขสิทธิ์ ห้ามผู้ใดทำซ้ำ คัดลอก ดัดแปลง เลียนแบบ จำหน่าย หรือ เผยแพร่โดยมิได้รับอนุญาต

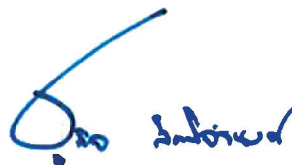
สามารถเข้าถึงสื่อดิจิทัลต่าง ๆ ของสสวท. ได้ที่ <http://www.ipst.ac.th/ebook-resource/>

คำชี้แจง

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) ได้จัดทำตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ โดยมีจุดเน้นเพื่อพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ความสามารถทัดเทียมกับนานาชาติ ได้เรียนรู้คณิตศาสตร์ที่เชื่อมโยงความรู้กับกระบวนการคิด ใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้และแก้ปัญหาที่หลากหลาย มีการทำกิจกรรมด้วยการลงมือปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้ทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ และทักษะแห่งศตวรรษที่ ๒๑ ซึ่งโรงเรียนได้เริ่มใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๑ และในปีการศึกษา ๒๕๖๓ เริ่มใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ สสวท. จึงได้จัดทำหนังสือเรียนที่เป็นไปตามมาตรฐานหลักสูตรเพื่อให้โรงเรียนได้ใช้สำหรับจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน

การจัดทำหนังสือเรียนเล่มนี้ มีการออกแบบเพื่อสะดวกต่อการนำไปใช้ของผู้สอน กำหนดให้แต่ละบทนำเสนอเนื้อหาโดยนำสถานการณ์ในชีวิตจริง เชื่อมโยงกับเนื้อหาสาระที่จะเรียนรู้ เพื่อกระตุ้นความสนใจของนักเรียน มีการเตรียมความพร้อมของนักเรียนก่อนเรียนเนื้อหาใหม่ นำเสนอเนื้อหาโดยเน้นให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมเพื่อนำไปสู่การสรุปองค์ความรู้ด้วยตนเอง มีการตรวจสอบความรู้ความเข้าใจ และทักษะเป็นระยะ และมีการให้นักเรียนนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหา โดยผ่านกิจกรรมร่วมคิดร่วมทำและคณิตศาสตร์เชิงสะสม เพื่อให้เกิดการจัดการเรียนรู้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดต้องใช้หนังสือเรียนเล่มนี้ควบคู่กับแบบฝึกหัดรายวิชาพื้นฐานคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ เล่ม ๒

ในการจัดทำหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ เล่ม ๒ ได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่งจากครู อาจารย์ นักวิชาการ และผู้ทรงคุณวุฒิจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน สสวท. ขอขอบคุณทุกท่านไว้ ณ ที่นี้ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของชาติ จะใช้หนังสือเล่มนี้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ หากมีข้อเสนอแนะใดที่จะทำให้หนังสือเรียนเล่มนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น โปรดแจ้งให้ สสวท. ทราบด้วย จะขอบคุณยิ่ง

(ศาสตราจารย์ชูกิจ ลิ้มปิจำนงค์)

ผู้อำนวยการสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
กระทรวงศึกษาธิการ

คำแนะนำการใช้หนังสือเรียน

ชุดหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ มีทั้งหมด ๔ เล่ม ประกอบด้วย

- หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ เล่ม ๑
- หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ เล่ม ๒
- แบบฝึกหัดรายวิชาพื้นฐานคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ เล่ม ๑
- แบบฝึกหัดรายวิชาพื้นฐานคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ เล่ม ๒

โดยหนังสือเรียนและแบบฝึกหัดรายวิชาพื้นฐานคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ เล่ม ๑ ใช้สำหรับการเรียนประจำภาคเรียนที่ ๑ และหนังสือเรียนและแบบฝึกหัดรายวิชาพื้นฐานคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ เล่ม ๒ ใช้สำหรับการเรียนประจำภาคเรียนที่ ๒

หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ได้ออกแบบการนำเสนอเนื้อหา ดังนี้

- ◆ หน้าเปิดบท เป็นการนำสถานการณ์ในชีวิตจริงที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาของบทเรียนนั้น ๆ มากระตุ้นความสนใจ ซึ่งหน้าเปิดบทจะระบุจุดประสงค์การเรียนรู้ และคำถามนำเข้าสู่บทเรียน
- ◆ การเตรียมความพร้อม เป็นคำถามหรือกิจกรรมก่อนเริ่มเนื้อหาของบทเรียน เพื่อเป็นการทบทวนหรือตรวจสอบความรู้พื้นฐานที่จำเป็นต่อการเรียนรู้เนื้อหาของบทนั้น ๆ โดยกำหนดเวลาทำกิจกรรมนี้ประมาณ ๑ ชั่วโมง และครูอาจนำกิจกรรมทบทวนอื่น ๆ เพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม
- ◆ บทเรียนย่อย เป็นเนื้อหาต่าง ๆ ที่จะต้องเรียนในบทนั้น ๆ แต่ละบทเรียนย่อยประกอบด้วย
 - การพัฒนาความรู้ เป็นการนำเสนอเนื้อหา หรือกิจกรรมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ และทักษะและกระบวนการในเนื้อหานั้นให้กับนักเรียน
 - การตรวจสอบความเข้าใจ เป็นการตอบคำถามหรือทำกิจกรรมเพื่อตรวจสอบว่านักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาที่ได้เรียนไปหรือไม่
 - สิ่งที่ได้เรียนรู้ เป็นการสรุปสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้จากเนื้อหาหรือกิจกรรมในบทเรียนย่อยนั้น ซึ่งจะต้องสรุปร่วมกันก่อนจบบทเรียนย่อยนั้น
- ◆ ร่วมคิดร่วมทำ เป็นกิจกรรมท้ายบทที่มีอยู่ทุกบท เพื่อให้นักเรียนนำความรู้ที่เรียนมาตลอดบทเรียนนั้นไปแก้ปัญหาร่วมกัน ซึ่งใช้เวลาประมาณ ๑ ชั่วโมง

การสื่อความหมายของสัญลักษณ์ที่ใช้ในหนังสือเรียน

บทที่ 8 บทที่
ลำดับของบท ที่นักเรียนจะต้องเรียนรู้

จุดประสงค์การเรียนรู้
ความรู้ และทักษะที่นักเรียนควรทำได้
เมื่อเรียนจบบทนี้

เตรียมความพร้อม
คำถาม หรือกิจกรรมสำหรับทบทวนหรือ
ตรวจสอบความรู้พื้นฐานก่อนเรียน

8.1 บทเรียนย่อยที่
ตัวเลขหน้าจุดเป็นลำดับบท ตัวเลขหลังจุด
เป็นลำดับของเนื้อหาในบทนั้น

พัฒนาความรู้
กิจกรรม หรือเนื้อหาที่นักเรียนต้องเรียนรู้

ตรวจสอบความเข้าใจ
เป็นคำถาม หรือกิจกรรม สำหรับตรวจสอบ
ความเข้าใจของนักเรียนก่อนจบบทเรียนย่อย

สิ่งที่ได้เรียนรู้
สรุปสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้จากเนื้อหา
และกิจกรรมในบทเรียนย่อยนั้น

แบบฝึกหัด
แบบฝึกหัด 8.1 ซึ่งจะอยู่ในหนังสือแบบฝึกหัด

ร่วมคิดร่วมทำ
กิจกรรมท้ายบท เพื่อให้นักเรียนนำความรู้ที่
เรียนมาตลอดบทเรียนนั้นไปแก้ปัญหาร่วมกัน

ตัวอย่าง
ทำให้ดูเป็นแนวทาง

ร่วมกันทำ
โจทย์หรือกิจกรรมที่นักเรียนช่วยกันคิด
ช่วยกันทำซึ่งครูต้องให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด

เกร็ดน่ารู้
ความรู้เสริมรอบตัวเกี่ยวกับสิ่งที่กำลังกล่าวถึง

สื่อเพิ่มเติม
เป็นสื่อประกอบกิจกรรม สามารถเข้าถึง
โดยสแกน QR code จากหน้าแรกของแต่ละบท

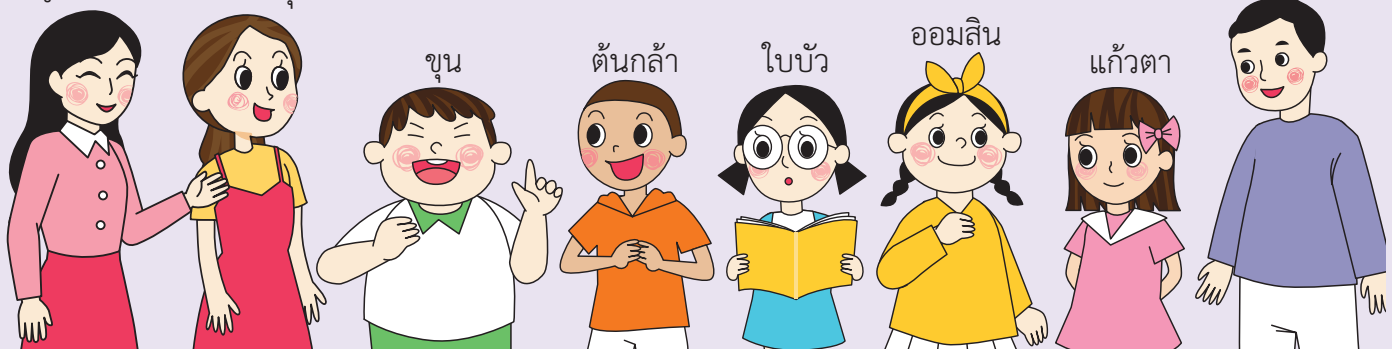
กิจกรรมคณิตศาสตร์เชิงสะสม
กิจกรรมเสริมเพิ่มเติม เน้นให้นักเรียนได้
บูรณาการความรู้เพื่อแก้ปัญหาในชีวิตจริง

เวลาที่ใช้จัดกิจกรรม
ตัวเลขในนาฬิกาแสดงเวลาที่ใช้ในการจัด
กิจกรรมในบทเรียนนั้นเป็นชั่วโมง

สื่อเสริมเพิ่มความรู้
สแกน QR code เพื่อเข้าถึงสื่อดิจิทัล
หรือสื่อประกอบการจัดกิจกรรม

ครูพลอยใส แม่ของขุน

พ่อของแก้วตา

สารบัญ

หน้า

บทที่
8

การหาร

2

- การหารที่ตัวตั้งไม่เกิน 4 หลัก ตัวหาร 1 หลักโดยการหารยาว
- การหารที่ตัวตั้งไม่เกิน 4 หลัก ตัวหาร 1 หลักโดยการหารสั้น
- การหาค่าของตัวไม่ทราบค่าในประโยคสัญลักษณ์แสดงการหาร
- โจทย์ปัญหาการหารและการสร้างโจทย์ปัญหาการหาร

บทที่
9

การวัดความยาว

54

- การวัดความยาวเป็นเซนติเมตรและมิลลิเมตร เมตรและเซนติเมตร กิโลเมตรและเมตร
- การเลือกเครื่องวัดความยาวที่เหมาะสม
- การคาดคะเนความยาวเป็นเมตรและเป็นเซนติเมตร
- ความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยความยาว
- การเปรียบเทียบความยาว
- การบวกและการลบเกี่ยวกับความยาว
- การคูณและการหารเกี่ยวกับความยาว
- โจทย์ปัญหาเกี่ยวกับความยาว

บทที่
10

การวัดน้ำหนัก

100

- การวัดน้ำหนักเป็นกิโลกรัมและขีด กิโลกรัมและกรัม
- การเลือกเครื่องชั่งที่เหมาะสม
- การคาดคะเนน้ำหนักเป็นกิโลกรัมและเป็นขีด
- ความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยน้ำหนัก
- การเปรียบเทียบน้ำหนัก
- การบวกและการลบเกี่ยวกับน้ำหนัก
- การคูณและการหารเกี่ยวกับน้ำหนัก
- โจทย์ปัญหาเกี่ยวกับน้ำหนัก

บทที่
11

การวัดปริมาตร

148

- การวัดปริมาตรและความจุเป็นลิตรและมิลลิลิตร
- การเลือกเครื่องตวงที่เหมาะสม
- การคาดคะเนปริมาตรและความจุเป็นลิตร
- ความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยปริมาตร
- การเปรียบเทียบปริมาตรและความจุ
- การบวกและการลบเกี่ยวกับปริมาตรและความจุ
- การคูณและการหารเกี่ยวกับปริมาตรและความจุ
- โจทย์ปัญหาเกี่ยวกับปริมาตรและความจุ

บทที่
12

เงินและบันทึกการรับรายจ่าย

194

- การบอกจำนวนเงินและเขียนแสดงจำนวนเงินแบบใช้จุด
- การเปรียบเทียบจำนวนเงิน
- การแลกเงิน
- การบวกและการลบจำนวนเงิน
- การคูณและการหารจำนวนเงิน
- โจทย์ปัญหาเกี่ยวกับเงิน
- การอ่านและการเขียนบันทึกการรับ รายจ่าย

บทที่
13

การบวก ลบ คูณ หารระคน

248

- การหาผลลัพธ์การบวก ลบ คูณ หารระคน
- โจทย์ปัญหา 2 ขั้นตอน และการสร้างโจทย์ปัญหา 2 ขั้นตอน

÷ ×

กิจกรรมคณิตศาสตร์เชิงสะสม

274

บรรณานุกรม

276

คณะผู้จัดทำ

278

บทที่ 8

การหาร

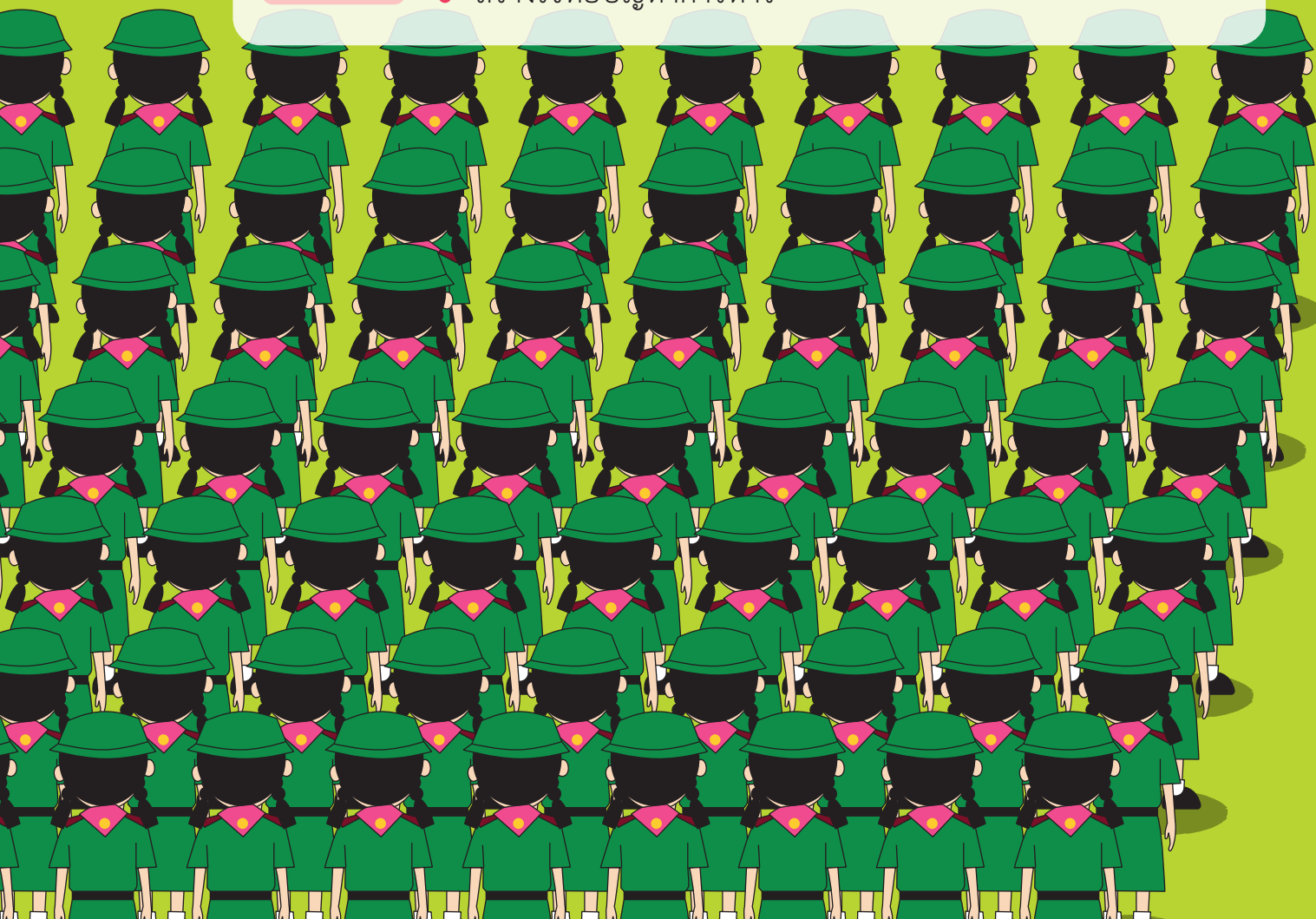

เรียนจบบทนี้แล้ว นักเรียนสามารถ

- หาผลหารและเศษในประโยคสัญลักษณ์แสดงการหารที่ตัวตั้งไม่เกิน 4 หลัก และตัวหาร 1 หลัก
- หาค่าของตัวไม่ทราบค่าในประโยคสัญลักษณ์แสดงการหารที่ตัวตั้งไม่เกิน 4 หลัก และตัวหาร 1 หลัก
- แสดงวิธีหาคำตอบของโจทย์ปัญหาการหาร
- สร้างโจทย์ปัญหาการหาร

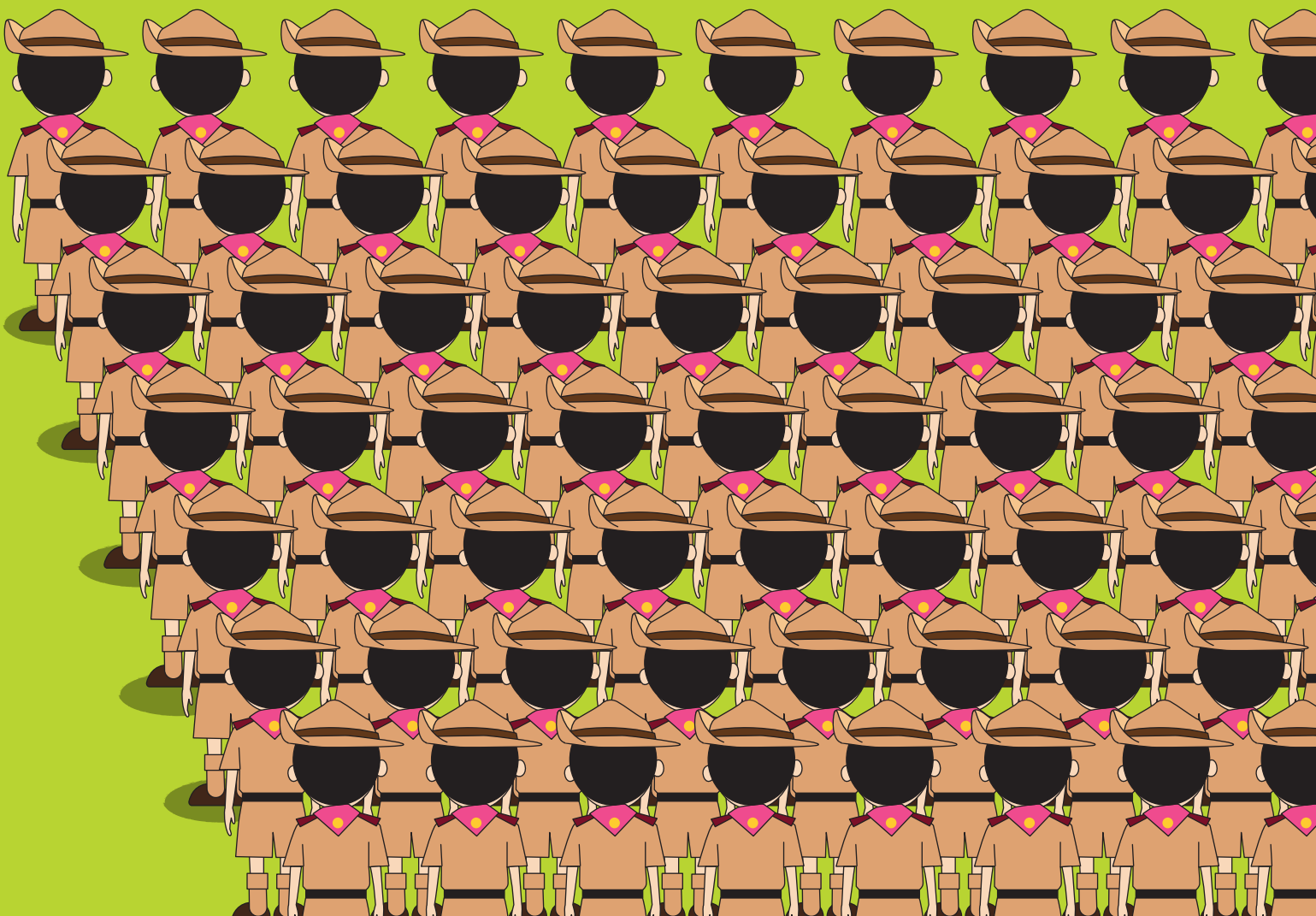
สื่อเพิ่มเติม

มีลูกเสือ 1,120 คน เนตรนารี 945 คน

1. แบ่งลูกเสือเป็นหมู่ หมู่ละ 8 คน จะได้ลูกเสือทั้งหมดกี่หมู่ แล้วนำมาจัดเป็นกอง กองละ 7 หมู่ จะได้ลูกเสือกี่กอง
2. แบ่งเนตรนารีเป็น 9 กอง กองละเท่า ๆ กัน จะได้กองละกี่คน และแต่ละกองแบ่งเป็น 7 หมู่ หมู่ละเท่า ๆ กัน จะได้เนตรนารีหมู่ละกี่คน

เตรียมความพร้อม

กิจกรรม ทบทวนการหาผลหาร

อุปกรณ์ 1 ชุด ประกอบด้วย บัตรโจทย์การหาร 10 บัตร
และบัตรคำตอบที่มีตัวเลข 1-13 จำนวน 13 บัตร

วิธีจัดกิจกรรม

1. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน และแจกบัตรคำตอบให้กลุ่มละ 1 ชุด
2. ครูติดบัตรโจทย์การหารบนกระดานที่ละข้อ ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันหาคำตอบ แล้วชูบัตรคำตอบ ถ้าถูกต้องจะได้รับ 1 คะแนน ครูสุ่มถามวิธีหาคำตอบ ทำจนครบ 10 ข้อ กลุ่มใดได้คะแนนมากที่สุดเป็นผู้ชนะ

ตัวอย่างบัตรโจทย์การหาร

1 $8 \div 2 = \square$

5 $\square \div 3 = 2$

2 $\square \div 4 = 2$

6 $12 \div 6 = \square$

3 $14 \div \square = 2$

7 $\square \div 5 = 2$

4 $\square \div 4 = 3$

8 $\square \div 9 = 1$

9 ครูมีขนมตาล 10 ห่อ แบ่งให้นักเรียน 2 คน คนละเท่า ๆ กัน นักเรียนจะได้ขนมตาลคนละกี่ห่อ

10 มีนักเรียน 18 คน แบ่งเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 6 คน จะแบ่งนักเรียนได้กี่กลุ่ม

ตัวอย่างบัตรคำตอบ 1 ชุด

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13

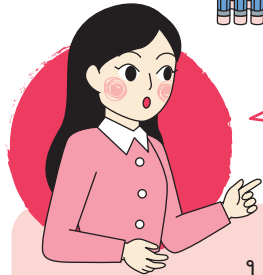
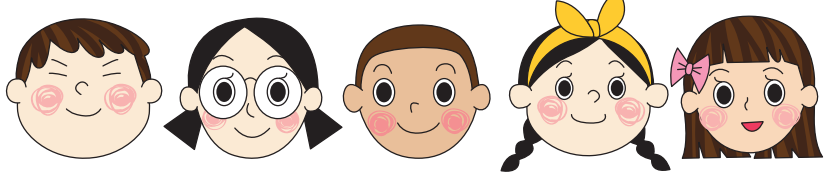
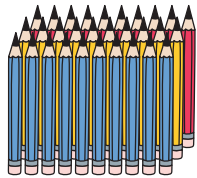
แบบฝึกหัดเตรียมความพร้อม

8.1

การหาผลหารและเศษที่ตัวตั้งสองหลัก ตัวหาร และผลหารหนึ่งหลักโดยการหารยาว (1)

พัฒนาความรู้

ครูมีดินสอ 30 แท่ง แบ่งให้นักเรียน 5 คน คนละเท่า ๆ กัน
นักเรียนจะได้ดินสอคนละกี่แท่ง

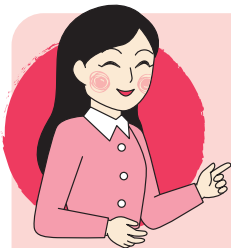
ประโยคสัญลักษณ์ $30 \div 5 = \square$

ใช้ความสัมพันธ์ของการคูณและการหาร

$$5 \times \square = 30$$

เนื่องจาก $5 \times 6 = 30$ จะได้ $30 \div 5 = 6$

ดังนั้น นักเรียนจะได้ดินสอคนละ 6 แท่ง

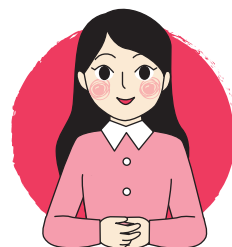
$30 \div 5 = 6$ แสดงการหาผลหารโดยการหารยาว ดังนี้

↑ ↑ ↑
ตัวตั้ง ตัวหาร ผลหาร

		6	← ผลหาร
ตัวหาร →	5	30	← ตัวตั้ง
		30	
		<u>0</u>	← เศษ

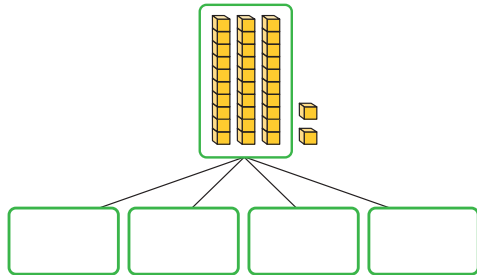
$5 \times 6 = 30$

— เป็นเครื่องหมายหารใช้สำหรับการหารยาว

พิจารณา $32 \div 4$ โดยการหารยาว

หารยาว (1)

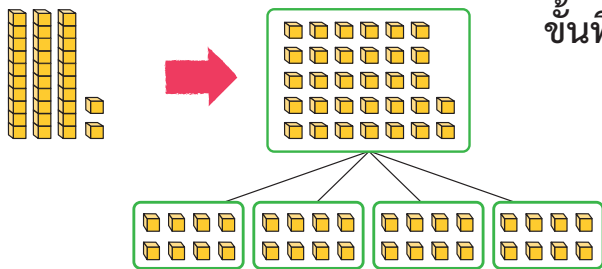

แบ่ง 3 สิบ เป็น 4 กลุ่ม ได้กลุ่มละ 0 สิบ
เขียน 0 เป็นผลหารในหลักสิบ

ขั้นที่ 1 หารในหลักสิบ

$$\begin{array}{r} 0 \\ 4 \overline{) 32} \\ \underline{0} \end{array}$$

3 สิบ หารด้วย 4 ได้ 0 สิบ
4 คูณ 0 สิบ ได้ 0 สิบ

3 สิบ กับ 2 หน่วย คือ 32 หน่วย
แบ่ง 32 หน่วย เป็น 4 กลุ่ม ได้กลุ่มละ 8 หน่วย
เขียน 8 เป็นผลหารในหลักหน่วย

ดังนั้น $32 \div 4 = 8$

ขั้นที่ 2 หารในหลักหน่วย

$$\begin{array}{r} 08 \\ 4 \overline{) 32} \\ \underline{0} \\ 32 \\ \underline{32} \\ 0 \end{array}$$

32 หน่วย หารด้วย 4 ได้ 8 หน่วย
4 คูณ 8 หน่วย ได้ 32 หน่วย

แสดงวิธีหาผลหาร
โดยการหารยาว ดังนี้

$$\begin{array}{r} 08 \\ 4 \overline{) 32} \\ \underline{0} \\ 32 \\ \underline{32} \\ 0 \end{array}$$

ดังนั้น $32 \div 4 = 8$

หรือ แสดงวิธีหาผลหารโดยการหารยาว ดังนี้

$$\begin{array}{r} 8 \\ 4 \overline{) 32} \\ \underline{32} \\ 0 \end{array}$$

ดังนั้น $32 \div 4 = 8$

สังเกต ตัวหารคูณผลหารเท่ากับตัวตั้ง
 $4 \times 8 = 32$

หาผลหารโดยการหารยาว

$42 \div 6 = \square$

วิธีทำ

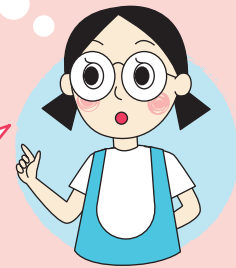
$$\begin{array}{r}
 7 \\
 6 \overline{) 42} \\
 \underline{42} \\
 0
 \end{array}$$

ตอบ ๗

$6 \times 7 = 42$

ตรวจคำตอบ $6 \times 7 = 42$

ดังนั้น 7 เป็นคำตอบที่ถูกต้อง

1

$56 \div 8 = \square$

2

$63 \div 7 = \square$

3

$48 \div 6 = \square$

4

$45 \div 5 = \square$

5

$54 \div 9 = \square$

6

$28 \div 4 = \square$

7

$21 \div 3 = \square$

8

$18 \div 2 = \square$

9

$40 \div 5 = \square$

10

$36 \div 4 = \square$

ตรวจสอบความเข้าใจ

หาผลหารโดยการหารยาว

1

$$24 \div 3 = \square$$

2

$$72 \div 8 = \square$$

3

$$81 \div 9 = \square$$

4

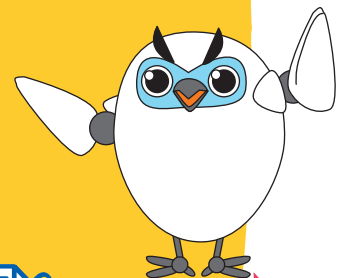
$$35 \div 7 = \square$$

ตรวจคำตอบด้วย

สิ่งที่ได้เรียนรู้

การหาผลหารและเศษที่ตัวตั้งสองหลัก ตัวหารและผลหารหนึ่งหลักโดยการหารยาว
เริ่มจากหารจำนวนในหลักสิบก่อนแล้วหารจำนวนในหลักหน่วย
เมื่อหารจำนวนในหลักใดให้เขียนเลขโดดที่เป็นผลหารในหลักนั้น

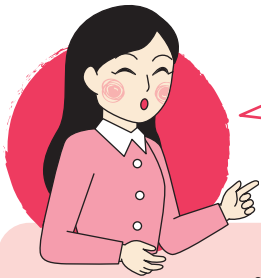
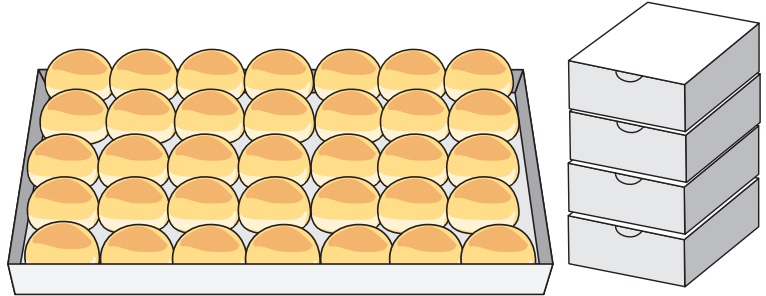

แบบฝึกหัด 8.1

8.2

การหาผลหารและเศษที่ตัวตั้งสองหลัก ตัวหาร
และผลหารหนึ่งหลักโดยการหารยาว (2)

พัฒนาความรู้

ครูมีขนม 35 ชิ้น แก้วตาช่วยครูจัดใส่กล่อง กล่องละ 4 ชิ้น
จัดขนมได้กี่กล่อง และเหลือขนมกี่ชิ้น

$$\text{ประโยคสัญลักษณ์ } 35 \div 4 = \square$$

ใช้ความสัมพันธ์ของการคูณและการหาร

$$4 \times \square = 35$$

เนื่องจาก $4 \times 8 = 32$ และ $35 - 32 = 3$

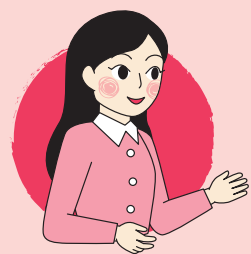
จะได้ $35 \div 4$ ได้ 8 เศษ 3

ดังนั้น จัดขนมได้ 8 กล่อง และเหลือขนม 3 ชิ้น

35 ÷ 4 ได้ 8 เศษ 3 แสดงการหาผลหารโดยการหารยาว ดังนี้

↑ ↑ ↑ ↑

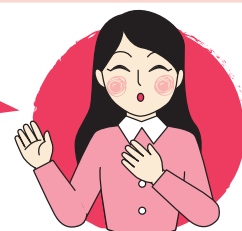
ตัวตั้ง ตัวหาร ผลหาร เศษ

$$\begin{array}{r} 8 \leftarrow \text{ผลหาร} \\ 4 \overline{) 35} \leftarrow \text{ตัวตั้ง} \\ \underline{32} \\ 3 \leftarrow \text{เศษ} \end{array}$$

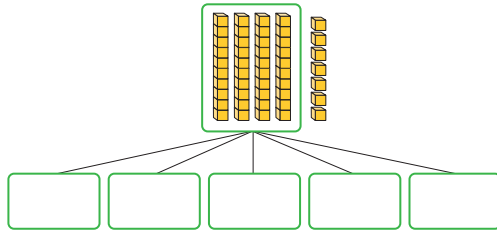
$4 \times 8 = 32$

สังเกต ตัวหารคูณผลหารบวกเศษเท่ากับตัวตั้ง
 $(4 \times 8) + 3 = 35$

พิจารณา $47 \div 5$ โดยการหารยาว

หารยาว (2)

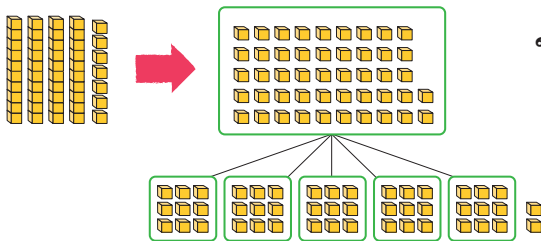

แบ่ง 4 สิบ เป็น 5 กลุ่ม ได้กลุ่มละ 0 สิบ
เขียน 0 เป็นผลหารในหลักสิบ

ขั้นที่ 1 หารในหลักสิบ

$$\begin{array}{r} 0 \\ 5 \overline{) 47} \\ \underline{0} \end{array}$$

4 สิบ หารด้วย 5 ได้ 0 สิบ
5 คูณ 0 สิบ ได้ 0 สิบ

4 สิบ กับ 7 หน่วย คือ 47 หน่วย
แบ่ง 47 หน่วย เป็น 5 กลุ่ม ได้กลุ่มละ 9 หน่วย
เหลือ 2 หน่วย
เขียน 9 เป็นผลหารในหลักหน่วย
และเขียน 2 เป็นเศษ

ขั้นที่ 2 หารในหลักหน่วย

$$\begin{array}{r} 09 \\ 5 \overline{) 47} \\ \underline{0} \\ 47 \\ \underline{45} \\ 2 \end{array}$$

47 หน่วย หารด้วย 5 ได้ 9 หน่วย
5 คูณ 9 หน่วย ได้ 45 หน่วย
เศษ

ดังนั้น $47 \div 5$ ได้ 9 เศษ 2แสดงวิธีหาผลหาร
โดยการหารยาว ดังนี้

$$\begin{array}{r} 09 \\ 5 \overline{) 47} \\ \underline{0} \\ 47 \\ \underline{45} \\ 2 \end{array}$$

ดังนั้น $47 \div 5$ ได้ 9 เศษ 2

หรือ แสดงวิธีหาผลหารโดยการหารยาว ดังนี้

$$\begin{array}{r} 9 \\ 5 \overline{) 47} \\ \underline{45} \\ 2 \end{array}$$

ดังนั้น $47 \div 5$ ได้ 9 เศษ 2สังเกต ตัวหารคูณผลหารบวกเศษเท่ากับตัวตั้ง
(5×9) + 2 = 47

หาผลหารและเศษโดยการหารยาว

$$45 \div 8 = \square$$

วิธีทำ

$$\begin{array}{r} 5 \\ 8 \overline{) 45} \\ \underline{40} \\ 5 \end{array}$$

ตอบ ๕ เศษ ๕

$$8 \times 5 = 40$$

$$8 \times 6 = 48$$

ตรวจคำตอบ $(8 \times 5) + 5 = 45$

ดังนั้น 5 เศษ 5 เป็นคำตอบที่ถูกต้อง

1

$$17 \div 2 = \square$$

2

$$23 \div 3 = \square$$

3

$$38 \div 4 = \square$$

4

$$50 \div 9 = \square$$

5

$$48 \div 5 = \square$$

6

$$57 \div 8 = \square$$

7

$$33 \div 7 = \square$$

8

$$40 \div 6 = \square$$

9

$$61 \div 9 = \square$$

10

$$27 \div 8 = \square$$

ตรวจสอบความเข้าใจ

หาผลหารและเศษโดยการหารยาว

1

$$23 \div 4 = \square$$

2

$$42 \div 9 = \square$$

3

$$55 \div 6 = \square$$

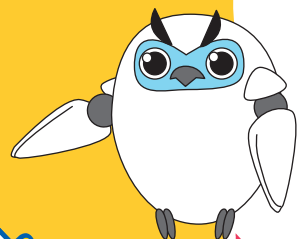
4

$$71 \div 8 = \square$$

สิ่งที่ได้เรียนรู้

การหาผลหารและเศษที่ตัวตั้งสองหลัก ตัวหารและผลหารหนึ่งหลักโดยการหารยาว
เริ่มจากหารจำนวนในหลักสิบก่อนแล้วหารจำนวนในหลักหน่วย
เมื่อหารจำนวนในหลักใดให้เขียนเลขโดดที่เป็นผลหารในหลักนั้น

แบบฝึกหัด 8.2